

Бураадай АССР-эй Конституциин проект зүбшэн хэлсэлгэ

ЭРХЭ, УЯЛГАНУУДНАЙ ЭЛИ ТОДОЛ

Худалдаа наймаанай бүхү хүдэлмэрилгэд республикынгэ шэнэ Конституциин проектыг зүбшэн хэлсэлгэ, халуунаар найшаан дэмжэнэ. Шэнэ Конституци Буряадай АССР-эй Верховно Советэй ээлжээтбэшэ сесси дээрэ майн 30-да баталан абтахан гэжэ. Энэ шухала үйлэ хэрэг ажалай коллективүүдтэ политическэ ба ажалай дэбэлтэ үүсхэ.

Манай республикын Үндэһэн Хуули АССР-эй, РСФСР-эй Конституцинуудтай зохицуулан, Бураадай Автономито Совет Социалис Республикын онсо шэнжнүүдэ харадаа абжаа зохиогдон байна. Тэрэнэ юуб гэбэл, Бураадай республика революциһаа урид экономикын ба соёлой хүгжэлтын талаар тон ехэ гээгдэлдэ орошон заха хизаар байгаа бшуу.

Хүн зонингэ наймаар хангаа зорилготойгоор худалдаа наймаанай хүдэлмэрилгэд ажал хүдэлмэрилгэд түрэн олоон аргануудыг хэрэглэнэ. Юуэдэй, мүн арбадахи табан жэлэй хоёр жэлэй туршдаа хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха арга үргөөр нэбээрүүлгэдэ. Хэрбээ республика доторнай 1970 ондо хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха 238

туршада 30 миллиондо хүрэхэ юм. Тийгээжэ хэдэн зуугаад шэнэ магазинууд, боловонууд, худалдаа наймаанай бусадые предпритионууд ашагалгада оруулагдаха байна бшуу.

Манай республикын худалдаа наймаанай эмхинуудтэ 32 мянган хүн ажаллана. Тэдэний дунда РСФСР-эй, Бураадай АССР-эй худалдаа наймаанай газарта хүдэлмэрилгэдэ гүнзгээр хүдэлмэрилгэдэ түрэн олоон аргануудыг хэрэглэнэ. Юуэдэй, мүн арбадахи табан жэлэй хоёр жэлэй туршдаа хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха арга үргөөр нэбээрүүлгэдэ. Хэрбээ республика доторнай 1970 ондо хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха 238

магазинууд болон, тэрэнэ 865 хүртээрэ олошоно. Бар үгсөөр хэгдэлгэ ажалын ошонжоруула, худалдаа наймаанай предпритионуудыг үнэтэ түгээрэлгэнүүдэр хангахын түлөө зарим тэдэ хэмжээнүүд абтаһан байна. Мүнөө эдэ хоол хүндэ ажалын магазинууд болоно, нитын эдэ хоол бэлдэлгэ предпритионууд мүнөө үеын технологическэ шэнэ түгээрэлгэнүүдээр гүйдэ хангаданхай.

наймаанай хүдэлмэрилгэд түсэбтэ даабаринууд болон 1978 оной социалис уялгануудыг болзорхоон урид дүргэхын түлөө мурьсөө үргөөр дэлгэрүүлгэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудэй Советэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай Бэшэгтэ харуу болгон, байгша оной түрүүшын үдэр үдэр эхилжэ эдэхитэйгээр ажаллажа байхай. Тийгээжэ эд бараанай эрьеын үнэгэрэн дүрбэ харын түсэб 102 процент дүүргэдэ. Тэрэнтэй хамта түсэбнөө гадур ажаллашта 5,6 миллион түгээрлгэ эд бараан худалдагдаа.

Республикынмай хүдэлмэрилгэд үрда 1978 ондо өмдөйлгөөр табигдаһан зоние бүри наймаар эрхэ эд бараанай эрье түсэб заатагуй дүүргэдэ тоблд.

Мүнөөдэр—Химигүүдэй үдэр

БҮГЭДЭНДЭ ХЭРЭГТЭЙ БАЛБАРН

Мүнөө химии бүхү юумэндэ хабаатай тэрэнтэй эдэбэй бүхү хэрэгтэй ажаллаа, гуталда хэр байрада, эм домдо, машинануудта, приборнуудта ба бусад эдэлгэ хэрэгсэлүүдтэ ородог байна. Тийгээжэ тэрэ техникескэ хүгжэлтэ дэбэлтэ улам түргэхэнэ, промышленность болон худөө ажакхы шэнэ технологическэ үндэһэнүүр дээрэ гаргалдаа туһална.

Ажалай бүтээсэ нилээд дэвшлээ, продукциян шанар хайжараа. Гаргадан бүхү продукциян 20 гаран процент Гүрэнэй шанарай тэмдэгтэйгээр үйлдэрилгэдэнэ. Байгша ондо урда тэрэн туйлагдаагүй ехэ минеральна үтгэжүүлгэ гаргалдаа — 100 миллион тононоо дэше. Манай орон газарай үржэл хайжаруула үтгэжүүлгэ үйлдэрилгэдэ дэлхэй дээрэ түрүу хуури эзэлнэ.

КПСС-эй XXV съездын шиндхэбэринуудэй зохицуулан, химическэ индустри хурдан түгээр хүгжэжэ байна. Энэнтэй тула үнэгэрэн түсэбтэ табан жэлэй хоёр жэлэй туршдаа хүдэлмэрилгэдэ гүнзгээр хүдэлмэрилгэдэ түрэн олоон аргануудыг хэрэглэнэ. Юуэдэй, мүн арбадахи табан жэлэй хоёр жэлэй туршдаа хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха арга үргөөр нэбээрүүлгэдэ. Хэрбээ республика доторнай 1970 ондо хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха 238

бэдэрнэ. Тусхайлбал, халбаридамнай хүдэлмэрилгэдэ тоо үсөөрүүлгэ, ажал үтгэсэ дэбэлтэ улам түргэхэнэ урмашуудга шенниксо арга онылэ амжалтатайгаар хэрэглэнэ. Энэ саашадаа хүгжөөдгэ байхай. Новосибирск «Полимер» гэжэ үйлдэбэрин нэгдэлэй коллектив хайн жэшэ харуула. Эдэнэр түсэбтэ табан жэлэй хоёр жэлэй туршдаа даабарие болзорхоон урид денабрнин 15 болотор дүүргэжэ, түсэбнөө гадур 14,5 миллион түгээрлгэ продукция гаргаа уялга абаа. Түсэбнөө гадур продукция гаргаа гүнзгээр үсхэлгэнэ Сумска «Химпрома», Куйбышевска «Азот», Энгельсскэ «Химволокно» гэжэ үйлдэбэрин нэгдэлүүдэй, Гомельскэ химзаводой ба бусад олон предпритионуудай коллективүүд дэмжэжэ байна.

ТОО, БАРИМТАНУУД

Химин индустри хурдан түгээр хүгжэжэ байна. Тэрэнэй халбаринуудай — химическэ, нефтехимическэ ба микробиологическэ — аша үр эхэтэй ажал хэрэгүүд тухай ниймэ тоо, баримтанууд элхэрхэлэн харуулна:

Бураадай АССР-эй Конституциин проектыг хонирхон уншажа танилсааб. Тэрэнэй 25-дахы статья соо ингэдэ бэшгэдэнэ: «Бураадай АССР-тэ арадай эрдэм урмашуудтай нэгэн ниймэ хайжаруулагдаха, улам нарийжуулагдаха. Тэрэ эрдэмтэй үржэнэ хурдал болон мэргэжлэй бэлдэлгэ хангана, коммунис хүмүүжүүлгэдэ, залуушуулай оюун ухаа, бөөн таяирне хүгжөөлгэдэ, ажал хүдэлмэрилгэдэ ба нитын ажал збуулгатай тэдэниг бэлдэхэ хэрэгтэ алба хэдэг». Тон збуулаа. Юуб гэжэ, эдэ үгсүүдэй манай бодото ажа-

— Хургуулидаманай дун хамта 880 шаби бурадаг. 60 багшанарай дүшэниг дээрэ эрдэмтэй, Кабинетнэ гунигарай хуралсал эмхидгэдэнэ. Бураадаманай эрдэм ном шудалжа, хургал абаха-абаа гадна, мастерскоинуудта, туршлтын участюуудта болон хургалшад үйлдэбэрин бригадануудта шудалжа байһан эрдэм мэдэснүүдэ практикада гаража баталдаха арга боломжтой юм.

Энэ үдэрүүдтэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилгэдэ гүнзгээр хүдэлмэрилгэдэ түрэн олоон аргануудыг хэрэглэнэ. Юуэдэй, мүн арбадахи табан жэлэй хоёр жэлэй туршдаа хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха арга үргөөр нэбээрүүлгэдэ. Хэрбээ республика доторнай 1970 ондо хүн зоний эд бараа өөрөө шэлэн абаха 238

«ЭРХЫЕ ЁУРАНХААР, БЭРХЫЕ ЁУРА»

байдал дээрэ гүнзгээр удхатайгаар нэбээрүүлгэдэ, аятай зохидоор бэлдүүлгэдэ гэжэ байһан тодорхой баримтануудыг дурдан харуулна. Жэшээнүүд олон ха юм.

ХҮН БҮХЭНЭЙ ОРОЛДОСОЮУ

Хүтэлбэрлэдг коллективтэ «Эрхим коллектив» гэнэн нэрэ соло олгогдон байха юм.

Энэ цехэй хүдэлмэрилгэд гурбадахи, габидай ажал үйлдэбэриндэ эдэхим үүсхэлтэйгээр ажаллана. Эдэнэр химигүүдэй заншалта наймаанай ажаллаа амжалтаар утгажа байһандаа урма баяртайнууд.

К. ЖАМЬЯНОВ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) халаанай начальник Л. А. Дубанова, операторнууд Н. Н. Кречетова, Л. Н. Мамонова, Л. А. Сысоева гэгшэд ажал хэрэг тухайтаа хөөрлэдэнэ: тубэй лабораторин хүдэлмэрилгэдэ Л. А. Домашкина продукциян шанар шалгана, слесарь В. И. Унгаев ажалдаа.

Манай Сэлэнгын целлюлозно-картонно комбинатай хүдэлмэрилгэдэ модо болборлуулжа, картон, саарна химическэ промышленностьда үргөөр хэрэглэдгэ канифоль, скиндар болон бусад олон зүйлэй продукция гаргажа, оройнгоо олоон предпритионуудта эльгээнэ. Комбинатаймнай хүдэлмэрилгэдэ эрхим шанартай продукция ехээр гаргажа, даабара үдүүлэн дүүргэхэ үсэл эрмэлзэлтэйгээр ажаллана, — гэжэ комбинатай ажаллай начальник Л. А. Подкаменный мэдүүлбэ. Энэ социалис мурьсөөн наймаар эмхидгэлдэнэ. 2,385 хүдэлмэрилгэдэ хубин уялга абаад, үдэр бүхэнөө үндэр бүтээсэт ажаллар түгэхэнэ, 29 бригадын коллектив коммунис ажалай нэрэ солодо түрэхын тула тэмсэнэ. Комбинатай 833 хүдэлмэрилгэдэ коммунис ажалай ударишад нэрэ солодо хүртэжэ байха

«Гээгдэгшэдгүйгөөр хүдэлмэрилгэдэ үрда доро хүдэлмэрилгэдэнай продукция гаргана. — Целлюлозно, картон, химическэ промышленностьда хэрэгтэй бусад продукция гаргадаг цехүүдэй хүдэлмэрилгэдэ илангаяа наймаар хүдэлнэ. Апрель харын даабаринаа гадур 705 тононо товарна целлюлозно, 100 тононо картон, 57 мянган түгээрлгэ химическэ зүйлүүд гаргадаа, — гэжэ комбинатай инженер Л. В. Мертвцова коллективтэйгээр ажал хэрэг тухай дэлгэрэнгүйгээр хөөрэнэ.

Ургэн харуул сонхонуудтай, үндэр сагаан байшагдай үүдэ татажа орободи. Халаанай начальник Любовь Асалхановна Дубанова бидэниг урин дулааханаар утгажа, ажал хэрэг, саашанай хараа зорилгонууд тухайга хөөрэнэ. Любовь Асалхановна гурбан жэлэй саанахана Эрхүүтэй гүрэнэй

университет амжалтатайгаар дүүргэдэ, Сэлэнгын целлюлозно-картонно комбинатай инженерээр ажаллажа эхилэн байна. Мүнөө хорин хүнөө бүридэнэ коллективы хүтэлбэрлэнэ. Залуу хүдэлмэрилгэдэ Лидия Сысоева, Надежда Кречетова гэгшэд тус цехэй «Эрхим аппаратчица» гэнэн нэрэ солодо хүртэнхэй. Эдэнэр ажалдаа харауулаа эхэтэйгээр хандэжэ зон. Халаанайгаа даабари заабол дүүргэхэ гэнэн зорилго урдаа табидат, тэрэнэ заатагуй бэлдүүлгэ шадаатгыше. Любовь Асалхановна Дубанова залуушые наа, ажал эмхидхэхэдэ шадамар бэрхэ байһанаа хэрэг дээрнэ харуулжа шадаа. Хүдэлмэрилгэдэ даабарияа ходоодо үлүүлэн дүүргэнэ.

Удэрэй сайлалтын бүлгээр бидэ химическэ зүйлүүдэ гаргадаг цех соогуур ажага гарабоди. Халаанай эхиннээ 6 тоно канифоль гаргаад байба.

Ажалай дүүртэр үшөө хэдэн тоно продукция гаргажа арга боломжо бин, — гэжэ хүдэлмэрилгэдэ мэдүүлнэ. Эдэнэр урдаа табиһан зорилгоёо бэлдүүлхын тула тон эдэхитэйгээр ажаллажа байна. Минутыншые туршдаа түгээрэлгэнүүдэ холодоногуй.

Эдэнэр социалис мурьсөөндэ ходоодо илажа, мүнгэн шангаар урмашуулагдадаг. Любовь Асалхановнагай

Бердянска шэл утгаһанай заводой хүдэлмэрилгэдэ Г. Усатенко химическэ промышленностьда түрүүлэн табан жэлэйгээр даабарие дүүргэжэ байна. 1980 оной дүүртэр тэрэ үшөө хоёр табан жэлэй түсэб дүүргэхэ уялга абаа. Түрүу хүдэлмэрилгэдэ эхэнэр хэлэһэн үгэдөө хүржэ байна.

Юрөөгэй дунда хургуулин директор Сергей Цыренович Ломбейтой уулзажа, хуралсал жэлэй ябахаар, багшанарай ба хургалшад ажабайдалаар хонирхондоо, Сергей Цыренович сог залитайгаар нитэжэ хөөрөнэ.

Юрөөгэй дунда хургуулин директор Сергей Цыренович Ломбейтой уулзажа, хуралсал жэлэй ябахаар, багшанарай ба хургалшад ажабайдалаар хонирхондоо, Сергей Цыренович сог залитайгаар нитэжэ хөөрөнэ.

Юрөөгэй дунда хургуулин директор Сергей Цыренович Ломбейтой уулзажа, хуралсал жэлэй ябахаар, багшанарай ба хургалшад ажабайдалаар хонирхондоо, Сергей Цыренович сог залитайгаар нитэжэ хөөрөнэ.

Юрөөгэй дунда хургуулин директор Сергей Цыренович Ломбейтой уулзажа, хуралсал жэлэй ябахаар, багшанарай ба хургалшад ажабайдалаар хонирхондоо, Сергей Цыренович сог залитайгаар нитэжэ хөөрөнэ.

АЖАБАЙДАЛНАЙ—ХҮГЖЭЛТЫН ГЭРШЭ

Хялгтын аймагай «Дружба» колхозой Гужартын отделенин тракторна бригадын полевои стан дээрэ эрхэдэмнай механизаторнууд үднүгөө хоолодо бууһан байба. Хабарынгаа тарилга дүүргэжэ байһан тула яаралгүйхэн хоолодо. Тийгээжэ шэнэ газетэ, журнал хараһан.

Хялгтын аймагай «Дружба» колхозой Гужартын отделенин тракторна бригадын полевои стан дээрэ эрхэдэмнай механизаторнууд үднүгөө хоолодо бууһан байба. Хабарынгаа тарилга дүүргэжэ байһан тула яаралгүйхэн хоолодо. Тийгээжэ шэнэ газетэ, журнал хараһан.

Хялгтын аймагай «Дружба» колхозой Гужартын отделенин тракторна бригадын полевои стан дээрэ эрхэдэмнай механизаторнууд үднүгөө хоолодо бууһан байба. Хабарынгаа тарилга дүүргэжэ байһан тула яаралгүйхэн хоолодо. Тийгээжэ шэнэ газетэ, журнал хараһан.

НӨӨДЭР—ХИЛЫН ХАРУУЛШАДАЙ ҮДЭР

Советскэ Союзда хилн-аруулай сэрэгэй эмхидгэлээр 60 жэлэй ойн нндэрье угтуулан чанууд болон подраздеинүүдтэ социалис мүсөөн үргэнөөр дэлгэр, солдат бүхэн элбхи-гээр хабаадаба.

Советскэ Союзда хилн-аруулай сэрэгэй эмхидгэлээр 60 жэлэй ойн нндэрье угтуулан чанууд болон подраздеинүүдтэ социалис мүсөөн үргэнөөр дэлгэр, солдат бүхэн элбхи-гээр хабаадаба.

Аха дүү ёһоной айлшалалга
ПРАГА. Чехословак ара-хэ хани нүхэр —ССС-эй ЦК-гай Генераль-секретарь, СССР-эй Верхо-Советдэ Президиумдэ үүлэгшэ Л. И. Брежнев үүтэй Совет партиино-вительствена делега-Социалис Чехослова-к баяр баясхалантайгаар, нндэрий оршон байдалда-халхы бэлдгээ байна гэжэ ИЧ-тэй ЦК-гай Президи-ум гашуун, КПЧ-гай ЦК-гай секретарь В. Бияляк мэдүү-...

НОГООН МАЛГАЙ ТУХАЙ БАЛЛАДА

Эгээл хайхан үнгэнүүдэй нэгэн болохо ногоон үнгэ тухай магтаал-лай үгэнүүдье, хүндэтэ нүхэд, дуудахат. Үнхөөрөөшье, ногоон үнгэ гэшэмнай үзэсхэлэн гоё даа. Хабарай дуулим сагай үлгэн дай-лада ханхинажа буухада, ойн мо-дод набаһалжа, сэл ногоон хуб-сайаа үмдэдэг. Уужам талада зүлтэ хүхэржэ, тэрэ ногоон хибас дээгүүр борохон жэргэмэлүүдэй дуун абылстайгаар элдэдэг. Сэл ногоон нэмэргээ хэдэрхэн шугы сооһоо хүлхы шубуун донгодожо, хүюхон сагай тэмдэг үзэгдэдэг. Бүхы юумэний халбарха, ургаха, бадарха ёһотой хайхан хаһа ер-нэ ха юм даа.

Хилым дабан Дайсан Хүлэйнгөө сараа үлөөгөө... Урагша! Урагша! Унаһан манье нэбтэ Урла, Заяя Харанхы һүние һэрэгээ. Хаанб Даксан? Хаданууд дуугай хажана Хайшаа Шургааб? Хадхуур модод барайлдаа. Мүрүүд, Мүрүүд, Шудуун дээгүүр дамжана. Нохойнуудтай. Ногоон малгайтай Хилын харуулшад харайлдаа. Анхаара бэшэ Аюулта тэмсэл Хилэ дээрэ болодог ходо. ...Урэн толон Соробхилон, Удар, шэнэ үдэр ербээ. Мүрүүд, Мүрүүд... Мүлхэһэдтэ угва тодо. Дээрэ ортоһон Дайсан харатан Мэдгээжэ гараа үргэбэ.

ХАСАНАЙ ГЕРОЙ

1918 оной майн 28-да хилн-аруулай эмхидгэл тухай Арвай Комиссаруудай Со-ветдэ Декретэ В. И. Лени-нин гар табһан юм. Тингэжэ Совет республикын хилэ сахи-ла гуримшуулагдан байгаа. Тэрэ Декретдэ СССР-эй хилын харуулай сэр-гэ эмхидгэхэ, саашадань хүжөөжэ гол документ боло-лоһон байна. Совет засагай түрүшын жэлүүдтэ түрүү хүдэлмэришд, ангийн тул-лалдаанай шанга хургуулай гараһан солдадууд ба мат-росууд хилын харуулай сэр-гэгшэд болоһон юм. Олон коммунистууд, комсомол-шууд хүнгэн бэшэ энэ ал-банда бүхы наһаа зориу-лаа.

Левченкы баатаршалга тухай газетэнүүд мэдээсэлэн байна. Бүрн багахан ябах-ада Дороеф хубуун сэрэг-шэ болохоо бээ элбдэг байһан юм. Байлдаанууд тухай олон ном унша, мэд-дэжэ полководцуудай нам-тыр табан хургандаа ади мэддэг хэн. Тингэжэ һайн дураара Армида мордохо тухайгаа сэрэгтэй комисса-риадта мэдүүлэ. «Хүбүүхэн, Армида мордохони арай эртэ» гэжэ сэрэгтэй комисса-риадтай алба хаагшад Дорое-фидэ хэлэбэ. Тэрэ үедэ түр-мэрзамай мастерскойдо хү-дэлдэг Дороеф Левченко эрхм һайнаар ажалладаг байгаа. Теэд Армида алба хэхэ гэхэн эрмэлзэл ухаан бодлоһоо гарадаггүй бэлэ. Ханал бодолоо хүсэл-дүүлжэ, сэрэгтэй албанда мордохон Д. Т. Левченко 1934 ондо Омскийн М. В. Фрунзини нэрэмжэтэ учили-щи дүүргээд, Алас-Дурна зүгтэ алба хэхэ болобо.

ХИЛЫН СААНАНАА ТАСС АПН

АМЕРИКАН-ХИТАД ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД
НЬО-ЙОРК. Националь-на аюулгүйе сахиха талаар США-гай президентын туһал-лаша З. Бжезинскийн Пе-киндэ эржэ, хөөрэлдөөнүү-дэ хэжэ дүүргэн тухайн американ хэлбэл мэдээсэлэ. Хитадай талаай З. Бжезин-скийн хэзэн хөөрэлдөөнүүд тухай хамтын мэдүүлгэ толи-логдоогүй. Гэбэшье, инфор-мационо агентствунуудай заанай ёһоор, «улаас-рондын эгэн гол шухала асуудалуудаар США болон Хитад гол түлээ алдирхуу-һанал бодолтой байна», эдэ хөөрэлдөөнүүд «Шанхайн коммюнистэй үндэһөөр хоёр талын харилсаае хайна-руулаха хэрэг хүндэхэхэ» байна гэжэ США-гай прези-дентын туһалагша тоолоно.

Демокрадуудай зорилгонууд
ДЕЛИ. Ажалшадай аша туһа хамгаалха нэгдхэмэл фронт байгуулаха гэжэ Ин-диян зүүнэй үзэлтэй ба де-мократическа бүхы хүснүү-дэй мүнөө үедэ бэлүүлэхэ гол зорилгонууд болоно гэжэ Индиян Коммунист партини Национальна Советэй Гене-ральна секретарь Радже-швара Рао мэдүүлэ. КПН-гай Центральна гүйсэдэхэ комитетэй засагдан дян-гүүдтэ зориулагданан прес-соконференци дээрэ тэрэ үгэ хэлэһэн байна. Орон дотор-хи политическэ байдал тухай тогтоно хэлэхэдэ, мү-нөө үедэ Индиян гансал эконо-мическа бэшэ, харин поли-тическэ асуудалуудые шиндхалгээ эл хүснүүд нягта холбоо барисаа тогто-хо ёһотой гэжэ тэмдэглэ.

